

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Stev. 77.

New York, 26. septembra 1900.

Leto VIII.

Kritični dan.

Pricetek dela z skabi.

Vojnaščvo na potu v pokrajino strajka.

Shenandoah, Pa., 23. sept. Danes zjutraj bilo je slišati vojaške signale, kateri so naznajali, da so udani sluge kapitalistov našo pokrajino zasedli, da podpirajo močnejega proti slabjejemu, ter da se na ta način vzdržuje moderno robstvo kolikor najdalj mogoče.

Javno mnenje delavcev, kakor tudi ono srednjega stanu, izrečeno zatrjuje, da so kapitalisti storili vse, kar je v njihovej moći, samo da uprizorijo izgred, vsled katerih bi bili opravljeni pozitivi vojaštvu v vzdrževanju javnega miru na lice mesta.

Serif J. Toole, Shuykill County, izročil je svoje dostojanstvo miličnemu generalu Gobiu, čigar vojaščvo je sedaj gospodar položaja, kajti premogarji so revni in neoboroženi ter se nikakor ne morejo meriti z modernim orožjem oboroženimi in na moritev poštenega ljudstva navajanimi poludivjaki naše slavnostne milice obstoječe iz "homov" Pennsylvania. Slednji tvorijo 4., 8. in 12. milični pešpolk, Governors Cavalry Troop in Artillery Battery C. Poveljniki vojaščva so se že davno na to pripravili, ter so samo čakali ukaza, da takoj z vojaščvom zasedajo pokrajino strajkujočih premogarjev. Ob 1. uri zjutraj prišlo je brzjavno povelje, ki dasiravno o tej uri brzjav je nič kaj v redu ne deluje, bili so vojaki uro kasneje z vsem za moritev potrebnim na kolodvoru pripravljeni za odhod.

Posestniki rovov bili so do skrajnosti veseli, ko je vojaščvo prišlo v mesto ter so se izjavili, da bodo delavci sedaj trumoma hiteli na delo, "ker so varni pred surovimi napadi strajkarjev".

Služabniki kapitalistov neprestano hujskajo Poljake, Ruse, Slovake in Madjare, naj slednji uprizorijo kake izgred, da čim prej pride do prelivanja krvi.

Prouzročitelji prve nesreče.

Vsled preiskave krvavih dogodkov, ktere smo priobdili v zadnjem številki "Glas Naroda", se je do guralo, da pri imenovanih izgredih nihče izmed deputijev in posebnih redarjev ni bil ranjen. "Posebni redarji" niso nič drugač, nego odredje posestnikov premogokopov. Čim se je strajk pričel, prikazali so se slednji z revolverji in puškami oboroženi v uradu mayora, kjer so zvestobo prisegli.

V obča se trdi, da je prvi strel pripisovan bas tem "posebnim redarjem".

Pomočni šerif Brenneman, ki je tudi na delavce streljal, se je izjavil, da je mnogo več nego 15 delavcev ranjenih, toda oni se ne upajo iškat zdravniške pomoci, da ne bi sodnije izvedele, da so se tudi oni udeležili izgredov.

Tudi več trgovcev je tega mnenja, kateri pravijo, da je gotovo tudi kdo ranjencev umrl, katerga so pa premogarji skrivaj zakopali.

Serif Carbon in Luzerne County je vsled naloga ondašnjih posestnikov premogokopov tudi zahvalil vojaško pomoč, ktero bodo tudi dobili, kakor hitro bodo kapitalistični agitatorji svojo nalogo izvršili.

Vsi rovi okoli Shenandoah, Lost Creek in William Penn so zaprti.

"Deputiji" — cestni roparji.

Hazleton, Pa., 23. sept. Na vedičnih mestih vršila so se razna zborovanja strajkarjev. Najvažnejše zboroviti?

rovanje imelo bi se vršiti v šolskem poslopju v Lattimer, toda strajkarjem vhod ni bil dovoljen.

Pomočni šerifi, sinovi tukajšnjih obitelji: Burt Howard, Hamilton Fordham in Robert Shoemaker, so v 10 milij oddaljeni pokrajini Free land nekemu vozniku pive \$167 opalili. Slednji jih je moral več milij daleč voziti, konečno so potegnili revolverje ter mu s silo odvzeli denar. Roparje je policija zasatičila. Razdraženo ljudstvo hočelo je roparje linčati in vendar se je policiji posrečilo linčanje zabraniti. Ker so pa očetji banditov premogarjev, se jim toraj ni bilo kakve nevarnosti. Mogoče jim politikarji še pre skrbe "dobре" službe za državne blagajnike; vse je mogoče v tej deželi.

Milico zasmehovali.

Shamokin, Pa., 22. sept. Dahašnji dan je bilo zelo mirno. Vsi premogokopi v okolici izvzemši Locust Gap in North Franklin Mine so bili zaprti. Tudi v teh dveh premogokopih upajo strajkarji prihodnji ponedeljek delo ustaviti. Podjetniki seveda bodo napenjali vse moči, da bi se delo nadaljevalo. Med Shamokinom in Mt. Carmelom se še do danes ni pripetil niti jeden nepostaven dogodek. Več tisoč ljudi se je zbralo danes na kolodvoru Pennsylvania železnice, da bi videli 12. polk, kateri se je peljal mimo v Shenandoah. Pozdravili so ga s življanjem in zasmehovanjem in tudi v Mt. Carmelu so vojaščvo jednako pozdravili. Nek vojak je rekel pozdravcu, da se mnogo njegovih tovaršev boji pred Shamokinom in bi bili veseli, ako bi jih vlak kaj kmalu dalje odpeljal.

Hanna bi rad strajk končal.

Chicago, 22. sept. Senator Mark Hanna je s pomočjo M. D. Rutherforda izdelal načrt, katerga bode se danes predložil predsedniku McKinleyu v Cantonu. V tem načrtu upa najti sredstvo, da bi se končal strajk v okraju trdga premogarjev in sklenila zavzetna pogodba. Rutherford, kateri je Hanni svetoval k temu načrtu, je bil prej predsednik United Mine Workers, potem pa dobil službo kot član obrtniške komisije, kateri se je pa odpovedal, da bi stopil na delo trusta.

Premogarji so stanovitni.

Shenandoah, 24. sept. Navzočnost vojaščva v tukajšnjem okraju za podjetnike ni imela zaželenega učinka. Danes zjutraj so sigurno pričakovali, da bodo pod varstvom vojaščva na známenju parnih piščal premočarji v velikih četah vreli k premogokopom. Toda niti jednega moža ni bilo na delo in vsi tukajšnji premogokopi, in oni v okolicu so ostali zaprti. Strajk je toraj v tem county večji, nego je bil začetkom. Skoraj 20.000 premogarjev se je v tem okraju od minulega petka pridružilo strajku. Philadelphia Reading Coal & Iron Co. sama prizna, da od njenih 36 jam v tukajšnjem okraju dela samo še 16 in tudi v teh pridelajo sedaj veliko manj premoga, nego poprej.

Kakočno mnenje vlada med večino delavcev, kateri sicer ne spadajo k uniji, toda se vkljub temu pridružili strajku je razvidno iz sledječe pombe star-ga premogarja: "Mi nečemo biti postreljeni, niti da bi bili drugi delavci zaradi nas postreljeni, zato rajše praznunjemo kakor da bi se radi nas pralivala kri. Mogoče, da bi nas ne nadlegovali, dokler nas varujejo boda vojakov, toda kako boda z nami potem, ko odide vojaščvo in dev-

Parabrodne listke prodaja: F.R. SAKSER, 109 Greenwich St., New York.

Iz tega je brezvomno razvidno, da je velika večina delavcev za strajk, in da je le malo število premogarjev vsled okolčin primarnih se prvim pridružiti.

Danes je bil tu pogreb John Schmitzky, katerega je minoli petek ustrelil krvoljni deputy. Nad 5000 premogarjev je skazalo čast svoju mrtvemu tovarišu in ga spremilo do groba. Litovska godba je korakala na čelu sprevoda. Vse se je vršilo v najlepšem redu.

Strajkarji se nadajajo zmage.

Scranton, 25. sept. Iz zaučljivega vira se je zvedelo, da so posestniki premogokopov — najbrže pod političnim vplivom — vsled javnega mnenja sklenili strajkujočim premogarjem odnehati in radi prodaje snodnika skleniti nove pogodbe. Pripravljeni so s zastopniki svojih delavcev se pogajati glede zahtev strajkarjev. Samo United Mine Workers unije bosi nočajo pripoznati, češ da je zadruga pod vplivom posestnikov premogokopov mehkega premoga in od teh si pod nikakimi okolčinami ne pusti k predpisovati.

Da strajkarji s tem predlogom ne bodo zadovoljni je samoumevno. Na vsak način se bodo vodji unije na vso moč upirali, kajti za nje je pripoznanje unije, kero so že sedaj bosi pripravljeni k temu, najpoglavitevje in neobhodnejša zahteva. Unija se na nikak način ne bude pustila drenjati v ozadje, kajti s svojimi predlogi so bosi prigurali svojo slabost in zelo abotno bi bilo v tem odločnem trenotku odnehati.

Besni Kitajec.

Kitajec Foo Sing je te dni na Pell cesti v New Yorku skrčal svojega rojaka Ah Fe in ker nista bila dobra prijatelja vnel se je med njima hud preprič, kjer se je končal s tem, da sta oba na ameriški načini zgrabilo za revolverje. Toda Ah Fe ni samo zgrabil revolver, ampak tudi istočasno hrabro pobegnil. Foo Sing mu je sledil in pričel streljati na beguna, ter ni preje nehal, dokler niso bili vasi načrti izstreljeni. Jedna krogla je zaledila bežčega Kitajca v hrbot; plazil se je še nekaj časa dalje in potem padel na tla. Druga in tretja krogla je zadelo neko žensko in neko 9letno deklico. Poklicani zdravnik je rekel, da slednji nisti nevarno ranjen. Kitajec Ah Fe pa ima malo upanja ostati pri življenu. Dva detektiva sta čula strele, prihitela na pozorišče in iztrgala revolver begnemu Kitajcu. Foo Sing ni hotel povedati, zakaj je svojemu rojaku stregel po življenu. Morilca so odvedli v zapor, smrtno ranjenega pa v bolnišnico, kjer je o polunoči umrl.

Nesreča na poulični železnici.

Na 3. Ave. v New Yorku je dne 24. septembra voz Trolley železnice trčil ob velik s praznimi sodovi na ložen voz.

Voz poulične železnice je s tako silo trčil ob veliki voz, da je bil sledui popolnoma zdrobljen. Motormen je ugledal voz še le, ko je bila nesreča neizogibna. Da bi rešil življeno, skočil je dol, toda padel tako nesrečno, da je nezavesten bležal na tlaku. Jeden potnik Morris Sternfels po imenu je bil na mestu usmrten in grozovito zmečkan, več družini potnikov pa poškodovanih.

"Mi nečemo biti postreljeni, niti da bi bili drugi delavci zaradi nas postreljeni, zato rajše praznunjemo kakor da bi se radi nas pralivala kri. Mogoče, da bi nas ne nadlegovali, dokler nas varujejo boda vojakov, toda kako boda z nami potem, ko odide vojaščvo in dev-

Druge nezgode.

Ciklon razdalj vse mesto.

St. Paul, Minn., 24. sept. Sem dospela poročila pravijo, da je danes večer ob 6. uri velik ciklon razdalj mesto Merristown v Minnesota. Kakor se poroča, je bilo sto ljudi usmrtenih. Cele družine se pogrešajo in v temi preiskujejo razvaline po truplih. Osem mož so našli usmrtenih pod razvalinami nekega saloona. Pod razvalinami poročnega hotela je našlo najmanj dvajset osob grozovito smrt. V mestu je bilo najmanj sto poslopje popolnoma poročenih. Tudi na deželi je bilo več ljudi usmrtenih in mnogo imetja opustošenega. Morristown je bilo cvetoče mestece v južni Minnesota ob Chicago Great Western železnici in štelo 500 prebivalcev.

Nova nesreča v Texasu.

Dallas, Tex., 24. sept. Ob Mueck reki, 90 milij zapadno od Southern Pacific železnice se je utrgal oblak, kar je prouzročilo strašno povodenje, katero je tirjala mnogo človeških žrtev. Iz pomanjkljivih poročil je razvidno, da je kakih 30 do 40 pastirjev in več čred ovac utonilo. Povodenje je odneslo več farmerjev poslopje in družega imetja. Vsled raznih poročil je tudi v gorenjih dolinah ob Colorado in Concho rekah prouzročila povodenje veliko škodo. Telegrafna zveza s tema dolinama je pretrgana in železnica tako podkopana, da vlakine nemorejo voziti. V Brownwoodu je povodenje odneslo več mostov in druge delome poškodovala. Mestece San Angelo je bilo najhujše poškodovan in boje se, da je tam mnogo ljudi utonilo. Vse mesto železnico vred je bilo pod vodo, katera je bila na nekaterih krajih 15 črtev visoka. Ker dež se vedno ne prenehoma lije in so vse reke bude narastle se je batí najhujšega.

Zopet povodenj.

Austin, Tex., 25. sept. Sem dospelo poročilo naznanja, da je včeraj večer povodenje Colorado reke uničila naselbino Marble Falls. Osoda prebivalcev še ni znana.

Marble Falls je bila naselbina z 200 prebivalci ob koncu postranske proge Austin & Northwestern železnice. Zvezal se roki in potem skočil v valovo Hudson reke. Ko so našli njegovo truplo, so mislili, da je mož postal žrtev umora, toda preiskava je dosegla, da se je starec sam utopil.

20letni Elmer Bates iz Jersey City je skočil v East River raz robodrom "Fulton", kjer vozi v Brooklyn. Nek moruar mimovozeče ladje ga je zapazil, skočil za njim in ga skušal rešiti. To pa nikak ni bil labko, ker se je mladi mož obupno branil. Konečno se je mornarju posrečilo ga zvezati in oba so potem potegnili na ladijo.

Na Tompkins Square so našli truplo samomorilca, kjer so ponavno spoznali kot ono 70letnega Jurija Bocka.

V nekih gostilnicah poslužuje 40-letnega Avgusta Stocklana so našli mrtvega v njegovi spalnici nad goštinico. Soba je bila napolnjena s plinom, kjer je puhtel iz odprtih cevi. Ako je bil v tem slučaju samomor ali nesreča, še ni dognano.

Nepoznani Italijan je skusil skočiti v East River, toda pravčasno so ga zadržali in izročili policiji. Ker mož ni govoril besedice angleščine in se tudi vedel kakor blazenc, kjer so ga v blaznico.

Skrivnost umor.

Oneonta, N. Y., 22. sept. Gospa Hilsinger slišala je danes po noči v svoji hiši tri strele, in ko se je hotela prepričati o streljanju, našla je svojo služkinjo White v njej, sobi mrtvo. Ana White prišla je pred tremi meseci v Oneonta, doma je iz Pittston, Pa., kjer so tudi njeni sorodniki, s katerimi je pomočni komisar McSweeney in deset njegovih podložnikov.

Samomori.

Zgodovina samomorov v New Yorku se je dne 23. septembra za mnogo slučajev pomnožila. Razneter nesreča in skrbi so guale neštevne v obupu, da so segli po revolverju, strupu, plinu, ali si izbrali vodo za svoj grob. Večina utrujenih potnikov tega sveta je dosegla svoj namen in nastopila dolgo pot v večnost, iz katerih se nihče ne vrne. V nekaterih slučajih ni dilo mogoče dosegati kdo so mrtveci.

Policaj v Central parku je ob 5. uri zjutraj čul strel za zidom parka. Prišel na prostor, našel je kakih 35 let starega moža ležati v krvi. Odveli so ga v bolnišnico, kjer je umrl uro pozneje, ne da bi se zavezal. Pri možu so našli več pisem iz Porto Rico naslovljena na Eduard A. Schwartzwaldt. Denarija ali kakih drugega stvari niso našli pri možu.

Policaj v Central parku je skusil kakih 35 let star mož z revolverjem storiti konč svojemu življenu. Negrečnička se prepeljala v bolnišnico, kjer so se zdravnik izrazili, da imajo upanje moža ohraniti pri življenu vključno dve hudiči ran. Pri njemu niso našli drugega, nego par kječev in šest centov denarja.

V Central parku je skusil kakih 35 let star mož z revolverjem storiti konč svojemu življenu. Negrečnička se prepeljala v bolnišnico, kjer so se zdravnik izrazili, da imajo upanje moža ohraniti pri življenu vključno dve hudiči ran. Pri njemu niso našli drugega, nego par kječev in šest centov denarja.

Na vodnjaku na postelji je počasno nato, da se življenje ne skoči, kjer so se zdravnik izrazili, da imajo upanje moža ohraniti pri življenu vključno dve hudiči ran. Pri njemu niso našli drugega, nego par kječev in šest centov denarja.

Dobri, tečna jed in čedno stanovanje je po nizkej ceni. Potujejo Slovenci se tam shajajo. Ako bi bilapno noči ali ob nedeljah naša pisarna zaprta, najlepo tja gredo. Ta hotel je par hiš od naše pisarne.

Entered as second class matter at the New York, N. Y. Post office October 2, 1893.

„GLAS NARODA”.

List slovenskih delavcev v Ameriki. Izdajatelj in urednik: Published by F. SAKSER.

109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja list za Ameriko \$3.—
za pol leta ..... \$1.50.
Za Evropo za vse leto ... gld. 7.—
" " " pol leta .... 3.50.
" " " četr leta .... 1.75.
V Evropo pošiljamo list skupno
dve številki

„Glas Naroda“ izhaja vsako sredo
in soboto.

GLAS NARODA

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be issued every Wednesday
and Saturday.

Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača
30 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti
se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli poslati po
Mon. Order.

Pi spremembu kraja naročnikov
prosim, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite
naslovom:

„Glas Naroda“,

109 Greenwich St. New York City.

Telefon 3795 Cortland.

Kapitalistični čin.

Tri tisoč mož vojakov milice pri-
šlo je do sedaj v okraj premogar-
skega štrajka, katero se bode se po-
množilo in tamkaj ostalo toliko
časa, da bode štrajk končan jednim
ali drugim načinom.

Naloga vojaštva je kolikor mo-
ge hitro štrajk dokončti, narav-
no na korist kapitalistov.

Štrajk se zamore smatrati pora-
zom administrativnih politikov,
kterih glavnina skrb in želja je, da
se štrajk čim preje konča. Ker jim
je vse drugo izpodletelo, oklenili so
se zadnjega sredstva — soldateske
— kateri jim je sicer priljubljeno,
toda v obigled bilžajočih se volitev
nikakor drago in umestno.

Namen vojaštva je dalje, varovati
one delavce, kateri so se le iz strahu
pred štrajkujočimi delavci pridru-
žili štrajku, in ki bodo gotovo v
varstvu vojakov zopet z delom pri-
čeli.

Ostalo, za boj in pravo navduše-
no delavstvo pa se mora toliko ča-
sa izzivati, dokler ne bode vojaštvo
saj na videz opravičeno prolivati
kri ubožij delavcev.

Ker se pa z lepo vse to ne dà na-
praviti, treba jo uzrokov iskat, k-
demu so lopovske tolpe serifov in
deputijev? Baš oni imajo glavno
nalogu mirno delavstvo izzivati,
dražiti in k izgredam zapeljevati,
saj to vendar ni težko.

Vse navedeno tudi do pičice iz-
vršujejo, kjer koli se oni pojavit, tam
tudi gotovo izzivajo, in ak-
tualejno pade kak kamen med de-
putije, zadostuje to popolnomu, da
se strelejane prične. Jedvaj daje orozje
proti delavcem okrenjen, morajo
slednji bežati, toda to je popolno-
ma vse jedno, saj se tudi za njimi
lahko štrajka, kajti „krava bitka“
se mora vprizoriti, da se štrajk-
jem prouzročitev nemirov toliko
ložje obita, in da zamore milica kot
„čavarca miru“ nastopiti.

Evo v teh besedah je zapovedena
vsaj tragedija mesta Shenandoah,
kteri nikakor ne zaostaže za ono v
Hazeltonu. Javne oblasti hočejo
baš vse v korist kapitalistov storiti
ter tudi ako potreba se najnesram-
nejših sredstev v izvršitvah namena
posluževati.

Toda kakor smo že početkom
omenili, počenjanje kapitalistov ni
nič novega, vendar jim vse stvar v
obigled volitvam nič kaj ne diši,
konečno je pa ameriški delavec ta-
kemu „mirovnemu posredovanju“
dovolj privajan, in se radi tega ne
pusti tako hitro „umiriti“.

Ni toraj izključno, da se „vojaški
maneover“ kapitalistov ponesreči in
v korist delavcev ne spremeni, kajti
vojaštvo nezadovoljstvo in odpor
le pospešuje.

Izprijeno malomeščanstvo.

Tu v deželi imamo tri glavne
vrste politične izprijenosti: na-
vadno uradniško začetništvo, pod-
kupljivost članov postavodajalstva,
kteri posebno velikobrtniški ka-
pitalisti izkorisčajo in prav splošna
izprijenost proti volilcem, kterih
dobrotrost si pridobivajo z mno-
goštevinnimi malimi velugami.

Slednje vrste izprijenost se na-
haja osobito v velikih mestih kjer
najslabše vrste politikarjem poma-
ga do krmila in jih tudi tam vzdrži.
In ta izprijenost je le mogoča, ker
je malomeščanstvo samo izprijeno.

Povsem napačno je misliti, da se
malomeščanstvo velikih mest kaj
resno zanima za velika dnevna
vprašanja. Zelo malo se briga za
vprašanje, kaj mu je mar imperi-
jalizem, ali antiimperializem? O
tem razmotrovajo morda le pri pivi
ali pri navadnih večernih pogovorih,
toda na njihovo mišljenje volilni
dan nima najmanjšega vpliva. Ne-
koliko bolj se malomeščani morda
ognijo, ko pride pogovor na truste.
V istini trpi mestni mali trgovec
pod pravim gospodarstvom trusta
le, ako se za ozemanje od trustov
ne more odškodovati pri svojih od-
jemalcih, zelo mnogokrat pa stori
so to solikovitom dobiškom. Veliko
bolj se obrača njegov ard proti
velikotrgovskim, kapitalističnim
prodajalcem na drobno, proti
velikim prodajalcem z oddelki, ktere
so zanj nevarne tekmovalke, ktere
pa vendar v pravem boju
proti trustom niso vpoštete, ker v
istini tudi niso nikaki trusi.

In konečno vendar tudi mestni
malomeščan sovraži trustee, bodisi
ker v njih že iz nagona vidi na-
sprotnika svojega razreda, bodisi
iz zavisti in ljubosumnosti na
vspešnega kapitalista, bodisi ker
mu prouzroča trgovske sitnosti.
Na vsak način pa čuti, da mu s
postavodajalnim postopanjem proti
trustom ne bude mnogo pomagano.
Toraž tudi vprašanje glede trustov
zanj ne bode odločilno na volilni
dan.

Edino kar mestni malomeščan
resno hoče, je povsem izprijene
nравi. To je upravna oblast, ktera
mu dovoli se posluževati brez-
vilišnih nepostavnih malih pomo-
žnih sredstev, ktere mu donašajo
dobiček. Malomeščan se čuti na
gospodarstveno zgubljenem polju
in radi tega grabi po vsaki bilki,
která bi ga zamogla vzdrževati nad
vodo. K tem bilkam spadajo male
izprijene vsluge krajevnih uradni-
kov, kteri so tudi sami v službi
izprijene stranke. Jeden hoče svoj
voz po noči pustiti na cesti, da bi
prihranil stroške za kolarnice; drugi
hoče nekaznovano primeš-
ovati vodo k mleku; gostilničar ho-
če tudi po 1. uri v noči in ob ne-
deljah imeti odprt svoj gostilnični;
ponajversko jestvin neče, da bi mu
gledali na prste; posestnik igral-
nice neče, da bi ga kdo motil; jeden
računa na ta, drugi na oni
mali „Job“ iz političnih krogov,
jeden na ta, drugi na oni izdaten
„Pull“ pri sodnijskih spletkah
itd. itd.

Vse te in mnogo drugih malih
vslug je mestni malomeščanom
veliko bolj pri srcu, nego vsa „ve-
lika dnevna vprašanja“, za katera
se sploh prav malo brigajo. Še s-
vojega splošnega razrednega dobička
pri tem nima v očeh. Malenkostne
vsakdajne vsluge iz rok v roke, so-
zanj odločilne in iste ga preselej-
na na otroke Ceylon ali Santa He-
lena.

Vsled poročil iz istočnih pokrajin,
so Boerci na vsej črti razkropjeni,
ter se vračajo brez vodij in discipli-
ne proti zapadu.

Laurenze Marquez, 23. sept. 1500
Boercev s poveljniki in častniki,
odložilo je danes na portugalskem
zemlju orožje. Portugalciso odve-
di vse Boercev in ječo.

TIKET ZA PAROBROD ALI
ZELEZNICO je najbolje
kupiti pri FRANK SAKSERJU, 109 Greenwich
St., New York. Na kolodvor te pride iskat,
spremi na parnik; preskrbi CENO in SNAŽNO
NIVO BIVALIŠČE. Vse prednosti so dobiti pri
njem. Zato naj se vsak Slovenec in Slovenska
na njegova obrne. Brojovite kedaj in na kjer
kolodvor pride v New York, ali ga pa po-
klicite na telefon 3795 Cortlandt in potem
slovensko govorite.

Homatije na Kitajskem.

Proti vodji vstašev.

Shanghai, 21. sept. Brzjavna
vezza s Tai Yuen Fu, kjer biva se-
daj cesarski dvor je zopet poprav-
ljena. Isto je meseca junija razdal
Hu Hsien, governer pokrajine
Shansi.

Cesar in cesarica vdova se bavita
s spisom Li Hung Changa, Li Kun
Yi in Chang Chih Tunga treh mi-
rovih komisarjev. Spis je naperjen
proti vodji boxerskega gibanja,
proti princ Tuauu, predsedniku
Tsung-li-Yamena, proti Kang Yi,
predsedniku vojnega ministerstva
(kteri je bil vstašem naklonjen),
proti governerju Yu, generalu Tung
Fu Siangu (čigar vojaki so boxerje
podpirali), proti Li Peng Hangu,
tujem sovražnemu kitajskemu po-
veljniku itd. Navadno gredo tak-
spisi pot do prestola skozi prestolni
svet, k čigam članom štejejo princ
Tuan in drugi sovražniki tujev. Ta
spis pa so poslali naravnost do
prestola.

Streljali na prazne trdnjave.
Taku, 21. sept. Zaveznički so
včeraj vse dopoludne streljali na
trdnjavo Peitang. Ko ob 10. uri
dopoludne Kitajci na streljanju niso
odgovarjali, pokazalo se je, da so
bile trdnjave zapuščene. Nad 3000
Kitajcev je pri belem dnevu nevra-
no ušlo. Zaveznički so našli štiri
kitajske trupla. Zaveznički so vsled
neke razstrele zgubili tri mrtve in
petdeset ranjenih. Trdnjave so bile
hudo poškodovane. Napada se je
udeležilo 4000 Rusov, 3000 Nem-
cov, 1000 Francov in oddelek
Avstrijev. Angleži in Italijani ni-
so despeli tja pravočasno.

Dunaj, 22. sept. Poveljnik bro-
dovjav Taku brzjavlja: „Poročnik
Šusteršič je dne 20. sept. z oddel-
kom iz Tien Tsina in 49 možmi iz
Taku skupno z nemškimi in ruski-
mi vojaki zasedel trdnjavo pri Pei-
tangu. Našo zastavo smo razobesili
nad glavnimi vrati. Pozneje so
uplenili Rusi dva topa. Pri raz-
strelbi so zgubili Avstrije: jeden
pomorski kadet usmrten, jeden la-
dijni poročnik in jeden kadet lahko
in dnevanj mož hudo ranjenih.

Vojna med Boerci in Angžu.
Angleži repajo boersko
lastnino.

London, 22. sept. Lord Roberta
brzjavlja 21. t. m. iz Pretorije:
„Methuen je pri Hart River zapa-
duo od Klerksdoorpa razgnal oddel-
ek mirnih Boercev ter jim o tej
priči odvzel 26 voz živeža, 8000
glav goveje živine, 4000 ovac 20.000
zabojev streljiva in vjet 28 Boercev.
Hildyard zasedel je 19. sept. Bry-
heid, angleške zgube so majhne.
Clery je vjet Američana-Nizozemca,
ki je spadal k četi pobočnika Thoro-
na, slednji je potrdil smrt boerskega
poveljnika Therona.

**O zadnjem dejanju boer-
ske vojske.**

Pretoria, 23. sept. Lord Robert je
izdal proklamacijo, s ktero nazna-
nja Boercem, da vse oni, kteri or-
ožje prostovolno odloži, ne bodo
pogušani, temveč pridržali jih bo-
dejo v bližini mest Bloemfontain in
in Pretorije. V službu ako imajo
Boerci živino, bodo ista do popolne
pacifikacije v varstvu angleškega
vojske. Proklamacija ima namen
tudi one Boerce, k podaji prisiliti,
kise boje prognašči in odposliti
na otroke Ceylon ali Santa He-
lena.

Vsled poročil iz istočnih pokrajin,
so Boerci na vsej črti razkropjeni,
ter se vračajo brez vodij in discipli-
ne proti zapadu.

Laurenze Marquez, 23. sept. 1500

Ženska bojevala z roparjem.

Gospa Mary E. Byrne, katera sta-
nuje v Sheepshead zalivu je te dni
ob 7. uri zvečer napadel repar ko
se je vracala domov. Žena se je
tako vrlo branila, da lopov ni mogel
izvršiti svojega namena in moral
pobegniti.

Gospa Byrne je bila v mestu,
kjer je nakupila raznih potrebščin.
Navadno jej je ujen mož prišel na-
sproti, slednji pa je bil zadržan in
poslal brata svoje žene. Vsled neke
pomote sta se zgrešila in žena je

stroj 7-51; kovine 8-35; bombaž-
va pletenina 4-73; papir 5-18; vol-
na 8-35 odstotkov. Vrednost dogo-
tovljenega in prodanega blaga vseh
izdelkov v letu 1899. se je za 15-59
odstotkov proti oni iz l. 1898 povi-
šala. Povprečno število delavcev

znašalo je 31.557. Imenovanih
4740 zavodov je v l. 1898, 3510 za-
sebnih tvrdk, 1155 korporacij in
14 industrijskih društev zastopal,
dočim v letu 1899. 3445 zasebnih
tvrdk, 1157 korporacij in 22 indu-
strijskih društev.

V Coloradi so ruderji zmagali.

Dever, Colo. 25. sept. Ruderji
Independence rudnika so zmagali
v svojem strajku proti nesramni
naredbi, vselej kateri bi se moral
po delu v pričo paznika sleči, da
slednji preide v njihovo obleko. To
naredbo so prenaredili in se zjed-
nili, da se preiskava sme vršiti
samo v posameznih slučajih, kjer
je kaka sumnja.

**Položaj nesrečnega mesta
Galveston.**

Zopet našli 64 mrtvcev.

Galveston, Tex., 22. sept. Danes
so zopet 64 mrtvcev, samo v
jednej hiši med 22. cesto in Beach
Str. bilo je 14 ponosrečencev. Gleda-

že zdravstvenega stanja se ni nič pre-
menilo, zatočasno bolnico v carin-
skem poslopju so danes zaprla. Bol-
ni in ranjeni, kteri so zdravniško
pomoč prosili, zdravijo se brezpla-
no. Vsled ran zadobljenih pri vi-
harju umrl je do danes 14 osob.

Židovsko novo leto.

V nedeljo dne 23. t. m. ob solnč-
nem zapadu pričelo se je 5631. leto
ali Roš Hašana po stvarjenju sveta.
V vseh sinagogah mesta praznovali
so Židje praznik novega leta slav-
nostnemu načinom. Rabini so v
slavnostnih govorih opozarjali ver-
no ljudstvo na blagoslov minilega
leta, ter bodrili, da ostanejo tudi
nadalje, zvesti njihovi starci. Veri-
So li v slavnostnih govorih vpo-
ševali tudi „

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Sedež v ELY, MINNESOTA

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HABJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
Podpredsednik: JOSIP PEZDIREC, 1024 South 13th St., Omaha, Neb.;
I. tajnik: JOŽEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota;
II. " ŠTEFAN BANOVEC, Box 1033 Ely, Minnesota;
Blagajnik: IVAN GOVŠE, Box 105, Ely, Minnesota;

NADZORNIKI:

IVAN PAKIŽ, Box 278, Ely, Minnesota;
JOHN GLOBOKAR, Box 371, Ely, Minnesota;
GEORGE STEFAN, Box 1135, Soudan, Minnesota.

Prestopil od društva sv. Cirila in Metoda štev. 1, v Ely, Minn., k društvu sv. Jožefa štev. 17, Aldridge, Mont., Jakob Purkat. Društvo sv. Cirila in Metoda, Ely, Minn., šteje 250 članov; društvo sv. Jožefa Aldridge, Mont., šteje 28 udov.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika: Joe Agnič, Box 266, Ely, Minnesota, po svojem zastopniku in nobenem drugem. Denarne pošiljatve naj se pošljajo blagajniku: Ivan Govše, Box 105, Ely, Minnesota, in po svojem zastopniku.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Drobnosti.

Porotne obravnave v Ljubljani. Dne 3. sept. je bil zatožen uboja franc Zakrajsk, star 23 let iz Velikega Mlačevega; ubil v Boštanski vasi Martina Galica. Zakrajsk je bil spoznan krimin in obsojen na pet let jedo. — Pri drugi obravnavi je sedel na zatožni klopi Ivan Otrin iz Idrije, zatožen je bil uboja Antona Tratuika. Otrin je priznal dejanje, a izjavil, da nikakr ni nameraval Tratuika umoriti, ali ga težko poškodovati in gaje le slučajno v glavo zadel. Obsojen je bil v šestmesečno jedo.

Redeči lovski plen. 5. sept. zvečer okoli 10. ure je ustrelil trgovcev, g. Fr. Verli iz Cirknice pri Luninem svitu velikanskega jelena. Krasna žival tehta 3 q (168 kg), v dolgosti pa meri dva m. Razdalja veličastnega jelenga rogovja znaša privrh 65 cm. Sodi se, da so zbegali in prepodili to zares lepo žival v cerkniško bližino najbrž vojaki, kateri so imeli po krajih svoje vaje, pod mogočno Slivnico pri Cirknici pa ji je smrtonosna risarica lovčeva končala življenje.

Iz Kamnika se piše „Slov. Narod.“ Dne 2. sept. t. l. zvečer okoli devete ure zapazili so v Kapljivasi, po domače pri „Vampku“, da se z ujihovem hlevom sveti. Na pomoč prišli ljudje so hitro pogasili ogenj. Niso si pa še dobro oddahnili strahu, že se zažari v velikanskem ogenju nastane. Goreli so pod grajsčaku Šmida v Komendi. Škoda je več tisoč, ker mu je zgorelo več poljedeljnih strojev in mnogo ponemšenega žita. Komaj so pa vrlji gašic iz Kapljevasi ta ogenj pogasili, zasveti se tam v Pšenični polici, po domače pri Robasu. Zgorala so vse gospodarska poslopja, mož, ima, ker je še pred par leti postavil vse nova poslopja, gotovo nad 8000 K škode. Sinoč se je pa zoper videl velik požar v smeri proti Komendi. Natančeno še ne vemo. Ljudstvo pravi, da zažiga vse jedna in ista zlobna roka. Gorje mu bi bilo, aki bi ga pri zažiganju zasađili. Ljudje so vse zbegani in straha prevzeti. Pomagati si pa lo nihče ne more, kjub temu da so na strazi. Tacega hudodelca, da se ga najde, naj se kazouje, da ne bo imel več veselja požigati. Koliko gorja, žalosti in škode storil!

Sabljivo glavi. — „Slov. Narod“ piše: V sodoto se nam je ponudila prilika, da smo se ustančeno ponutili o zadevi tistega rezervista, o katerem se je raznesla govorica, da ga je njegov stotnik s sabljo ubil. Stvar je bila tako-le: Dne 29. avgusta je vojašto delalo vaje od Begunj nad Cirknicami proti Rakenu. Na nemem mestu so se žejali vojaki vsili krog nekega vodnjaka. Mej ujimi je bil tudi Valentijn Tkavc, rezervist 7. lovskoga bataljona. Mož je šel, da si napolni svojo steklenico, šel je, ker je videl tudi druge vojake njegove kompanije iri po vodo. Ko je natakal vodo v svojo steklenico, je priskočil stotnik Stusche od zadej in Tkavca udaril s sabljo po glavi tako, da ga je kar tri oblika. Tkavc, skromen in ponižen človek, je skočil da si ves v krvi, z drugimi vojaki nazaj v vrsto in še nekaj trenotkov ž ujimi marširal. Ko je čutil, da ga zapuščajo moči, je stopil iz vrste. Slišal je še, ko so klicali sanitetni oddelki, potem pa ga je bila zapustila zavest. Došli sanitetni oddelki je

tkavca ponesel najprej v neko kntske hišo, kjer so ga obvezali, potem pa ga je spravil v provizorno vojaško bolnico na Rakenu. Tam ni smel nihče k Tkavcu, nihče ni smel z njim govoriti. Dne 31 avg. so Tkavca odpravili v Ljubljano in ga poslali na „urlaub“ z obvezano glavo. Zaslišan ni bil nič, pač pa so gotovi vojaški krogi z veliko usiljivostjo raznašali govorico, da je stotnik Stusche vsekaj Tkavca po glavi in teško poskodoval, ker mu je Tkavc odrekel pokorčino. To je popolnoma izmišljeno, in sicer izmišljeno v očitni namen, da bi se stotnik Stusche odtegnil kazni za svoj čin. Stvar je popolnoma jasna, in ker nas ni volja mirno dopuščati, da bi nemški oficirji naše vojake kar s sabljo pobijali, bomo poskrbeli, da se ta stvar ne bo potlačela.

V Ameriko je meseca julija in avgusta odpotovalo iz ljubljanskega južnega kolodvora 165 oseb. Zaradi uameravanega izseljevanja v Ameriko pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti so bili aretovani trije fantje.

Pogreša se Marija Škaraf, 16 let starca deklica iz Bresta. Dne 26. ju. je pobegnila iz službe pri Matevžu Vidmarju v Črni vasi in se ni vrnila na domov in ne nazaj v službo.

Okrajen krošnjar. Anton Verhovac, krošnjar v Šiški, je dne 3 avg. ponoči na klopi pred Travnovo goštinstvo na Glincah zaspal, in mu je mej tege časom neznan tat ukradel 250 kron in srebrno uro s srebroveržico, vredno 40 kron.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu avgustu 1600 je 207 strank vozilo 66.317 K 18 vin., 152 strank vzdignito 63.483 K 03 vin., toraj več uložilo 2834 K 15 vin., 13 strankam se je izplačalo posojil 23.500 K, stanje vlog 1.505.809 K 40 vin., denarni promet 225.538 K 86 vin.

Tatvina na Trstu. Dne 1. sept. ukradel je dosedaj neznan tat iz francoske cerkve na Trstu zlato, 1 m dolgo veržico, vredno 200 krun, okoli 20 zlatih prstanov, okrašenih z dijamanti in drugimi dragimi kamni, vrednih okoli 250 krun in 10 parov zlatih uhanov, vrednih 100 krun. Tatvina sumišljaj je neki mož, okoli 30—40 let star, visoke in močne postave.

Samomor. — V Trstu se je obesil v svojem stanovanju 68letni pekovski pomočnik Andrej Adamič iz Šrbino pri Komnu. Vzrok: ne ozdravljava bolezen.

Velika tatvina. V luščilnici riža v Trstu so prišli na sled velikanske tatvini. Iz te tovarne se je sčasoma odpeljal mnogo vagonov riža. Škoda znaša nad 200.000 K. Tržaška policija je aretirala že več, v to tatinško zadevo zapletenih oseb.

Samomor. Občinski tajnik v Žitari vasi na Koroškem, Janez Willmann, se je iz neznanih vzrokov obesil.

V tujini umorjen. Na Westfalskem je bil umorjen in oropan 31-letni premogar Franc Florjančič, doma iz Ribovca pri Trebnem.

Strašna toča. Nedavno je padala v Boerfalvu v szolnokško dobroški županiji strasna toča, ki je uničila vse. Ubila je šešterino oseb. Razen tega jazerušenih 42 stavb in ubitih 10 glav goveje živine, 1 konj, 45 svinj, 15 ovac, 15 koz in 219 kmadov perjadi. Škoda ogromna.

Zalestna sala. V neki gostilni v Nyardu na Ogerskem je pilo več metrov. Audrija Kulcsar je dejal sosedu Adamu Palencsari: „Ali ves, da te žena varata?“ Palencsari ni rekel nič in odšel. Vrnivši se v gostilno, je dejal Kulcsaru: „Žena me ne bo varala več. Je že mrtva!“ Prestrashena družba se je spogledala, a Kulcsar je rekel: „Saj sem se hotel le poslati.“ No, Palencsar je sekiro ubil spred ženo in dva mača otroka.

HITROST ni čiranje, pač samo dobre v ljeje potreba pri POSENJEVU STARO DOMOVINO in gotovo najhitrej in najcenej v posiljanju denarjev. FRANK SAKSER, 109 Greenwich St., New York.

Smešnice.

Bodoči trgovci.

Malem Salomonu razlagal je učitelj klavirja, da se delé note v cele, četrtnike, osminke itd. Salomon slušal je pazljivo ter konečno vprašal: „Kakšen kurs (vrednost) imajo te note na horzi?“

Zaljubljeni astronomi: Čudno, kamorkoli nastavim daljnovid, povsodi vidim jedno in isto „zvezdo“!

Surovo. Gospa: „Vi ste danes v moji kuhinji z nekim vojakom večerjali?“ — Kuharica: „Naravno, kajti v družbi bolje tekne!“

Pri sodišču. Sednik: „Teden je toraj skušal Vas pregovoriti, da molčite, a s čim je objabil Vam zamašiti usta?“ — Priča: „Z dvema starima zimskimi suknjama in dvanaestimi starimi nogavicami!“

Zagovoril. A.: „Čemu nisi več pri podpornem društvu?“ — B.: „Ker sem moral prostovoljno izstopiti.“

V porotni dvorani. Državni pravnik: „Jaz predlagam, da se toženi obsodi v desmrtno jedo.“ — Toženi: „Toda prosim pomislite vendar, da v tem slučaju jaz zgnbam službo!“

Osode polem izgovor. Sednik: „Akoravno se vam je posredilo čuvanje uteči, on je prisegel, da vas je sposual.“ — Tatinski lovec (ki je trdrovaten tajil): „To ni mogoče gospod sodnik! takrat sem si obraz z sijami namazal.“

Moderno. Posestnik hotela (novoporočenemu paru, ki sta ogledovala stanovanje): „Iu poleg tega je v hotelu tudi odvetnik, aki bo bilo pričeli tožbo za ločitev zakona.“

Laskavo. Poročnik: „Milostiva, gospica v ste istinito toli ljuhežuji, da se čudim, kako s m zamogel do sedaj brez Vas živeti!“

Darovi.

Za ponesrečenega rojaka J. Kovača nam je deposital g. Tomaz Previč iz Trešte, Pa., \$14.55, darovali so: Tomaz Previč, Tomaz Jesenko, Tomaz Mravje, Jakob Bogataj, Jakob Podobnik, Jakob Burauk, Jakob Režin, Anton Primožič, Anton Bole, Anton Kebel, Anton Tušar, John Podobnik, John Dolenc, John Jereb, John Fabjan, John Pišek, John Perna, John Klemenčič, John Tušar, John Bogataj, John Šifra, John Blatnik, John Hrovat, John Obreza, Josip Selak, Jos. Nagode, Josip Hrovat, Josip Hrovatič, Josip Greden, Josip Drab, Paul Guzel, Paul Šiger, Frank Volk, Frank Zupančič, Frank Režin, Frank Šifra, Martin Per, Lorenc Albreht, Peter Kosmač, Matevž Pišek, Matevž Bole, Gašper Petermel, Matja Petremel, Jurij Kofov, Nace Logina, Blaž Karlam, Andrej Nagode po 25 ct.; Gregor Oblak in Jakob Oblak po 50 ct.; Jakob Guzele 20 ct.; Jakob Flander, Tomaz Flander, Josip Kebel, Martin Smid, Alojzij Oberl po 15 ct.; Jakob Guzel, John Kebel, Frank Debelak, Mihail Porkart, Paul Milnar po 10 ct.

G. Pogorelc iz Pittsburgha, Pa., nam je zoper deposital sveto \$5.15, kero je nabral med rojaki v Federalu, Pa., pri ženitvini rojaka Fr. Miklavžiča v hiši Dolenc: darovali so: Frank Miklavžič, J. Dolenc, N. Debelak, J. Vinko, J. Brodar, Vinko Straus, A. Kohal, Tom Hladnik, Jakob Ferlič, V. Majdič, V. Peršut, J. Guzel, V. Petermel, Jakob Čadež, po 25 ct.; Fr. Fidi 35 ct.; P. Dolenc, J. Dermota po 20 ct.; J. E. K., V. Kovačič, J. Mičlavžič, M. Taučar po 15 ct.; M. Pajk, Fr. Syab, J. Dermota po 10 ct.

Gospod Pogorelc iz Pittsburgha, Pa., nam je zoper deposital sveto \$5.15, kero je nabral med rojaki v Federalu, Pa., pri ženitvini rojaka Fr. Miklavžiča v hiši Dolenc: darovali so: Frank Miklavžič, J. Dolenc, N. Debelak, J. Vinko, J. Brodar, Vinko Straus, A. Kohal, Tom Hladnik, Jakob Ferlič, V. Majdič, V. Peršut, J. Guzel, V. Petermel, Jakob Čadež, po 25 ct.; Fr. Fidi 35 ct.; P. Dolenc, J. Dermota po 20 ct.; J. E. K., V. Kovačič, J. Mičlavžič, M. Taučar po 15 ct.; M. Pajk, Fr. Syab, J. Dermota po 10 ct.

Gospod Pogorelc iz Pittsburgha, Pa., nam je zoper deposital sveto \$5.15, kero je nabral med rojaki v Federalu, Pa., pri ženitvini rojaka Fr. Miklavžiča v hiši Dolenc: darovali so: Frank Miklavžič, J. Dolenc, N. Debelak, J. Vinko, J. Brodar, Vinko Straus, A. Kohal, Tom Hladnik, Jakob Ferlič, V. Majdič, V. Peršut, J. Guzel, V. Petermel, Jakob Čadež, po 25 ct.; Fr. Fidi 35 ct.; P. Dolenc, J. Dermota po 20 ct.; J. E. K., V. Kovačič, J. Mičlavžič, M. Taučar po 15 ct.; M. Pajk, Fr. Syab, J. Dermota po 10 ct.

Gospod Pogorelc iz Pittsburgha, Pa., nam je zoper deposital sveto \$5.15, kero je nabral med rojaki v Federalu, Pa., pri ženitvini rojaka Fr. Miklavžiča v hiši Dolenc: darovali so: Frank Miklavžič, J. Dolenc, N. Debelak, J. Vinko, J. Brodar, Vinko Straus, A. Kohal, Tom Hladnik, Jakob Ferlič, V. Majdič, V. Peršut, J. Guzel, V. Petermel, Jakob Čadež, po 25 ct.; Fr. Fidi 35 ct.; P. Dolenc, J. Dermota po 20 ct.; J. E. K., V. Kovačič, J. Mičlavžič, M. Taučar po 15 ct.; M. Pajk, Fr. Syab, J. Dermota po 10 ct.

Gospod Pogorelc iz Pittsburgha, Pa., nam je zoper deposital sveto \$5.15, kero je nabral med rojaki v Federalu, Pa., pri ženitvini rojaka Fr. Miklavžiča v hiši Dolenc: darovali so: Frank Miklavžič, J. Dolenc, N. Debelak, J. Vinko, J. Brodar, Vinko Straus, A. Kohal, Tom Hladnik, Jakob Ferlič, V. Majdič, V. Peršut, J. Guzel, V. Petermel, Jakob Čadež, po 25 ct.; Fr. Fidi 35 ct.; P. Dolenc, J. Dermota po 20 ct.; J. E. K., V. Kovačič, J. Mičlavžič, M. Taučar po 15 ct.; M. Pajk, Fr. Syab, J. Dermota po 10 ct.

Gospod Pogorelc iz Pittsburgha, Pa., nam je zoper deposital sveto \$5.15, kero je nabral med rojaki v Federalu, Pa., pri ženitvini rojaka Fr. Miklavžiča v hiši Dolenc: darovali so: Frank Miklavžič, J. Dolenc, N. Debelak, J. Vinko, J. Brodar, Vinko Straus, A. Kohal, Tom Hladnik, Jakob Ferlič, V. Majdič, V. Peršut, J. Guzel, V. Petermel, Jakob Čadež, po 25 ct.; Fr. Fidi 35 ct.; P. Dolenc, J. Dermota po 20 ct.; J. E. K., V. Kovačič, J. Mičlavžič, M. Taučar po 15 ct.; M. Pajk, Fr. Syab, J. Dermota po 10 ct.

Gospod Pogorelc iz Pittsburgha, Pa., nam je zoper deposital sveto \$5.15, kero je nabral med rojaki v Federalu, Pa., pri ženitvini rojaka Fr. Miklavžiča v hiši Dolenc: darovali so: Frank Miklavžič, J. Dolenc, N. Debelak, J. Vinko, J. Brodar, Vinko Straus, A. Kohal, Tom Hladnik, Jakob Ferlič, V. Majdič, V. Peršut, J. Guzel, V. Petermel, Jakob Čadež, po 25 ct.; Fr. Fidi 35 ct.; P. Dolenc, J. Dermota po 20 ct.; J. E. K., V. Kovačič, J. Mičlavžič, M. Taučar po 15 ct.; M. Pajk, Fr. Syab, J. Dermota po 10 ct.

Gospod Pogorelc iz Pittsburgha, Pa., nam je zoper deposital sveto \$5.15, kero je nabral med rojaki v Federalu, Pa., pri ženitvini rojaka Fr. Miklavžiča v hiši Dolenc: darovali so: Frank Miklavžič, J. Dolenc, N. Debelak, J. Vinko, J. Brodar, Vinko Straus, A. Kohal, Tom Hladnik, Jakob Ferlič, V. Majdič, V. Peršut, J. Guzel, V. Petermel, Jakob Čadež, po 25 ct.; Fr. Fidi 35 ct.; P. Dolenc, J. Dermota po 20 ct.; J. E. K., V. Kovačič, J. Mičlavžič, M. Taučar po 15 ct.; M. Pajk, Fr. Syab, J. Dermota po 10 ct.

O pridobivanju petroleja.

Razun premoga in železa ni na svetu za človeštvo koristnejše tvarine kakor je petrolej. Dasisaravno je bil petrolej že v starem veku poznan, postal je še le tekom zadnjih 50 let človeštva neobhodno potrebhen, doblim se je preje večinoma le v lekarnah rabil. Dandanašnji najdemo petrolej v palači bogatinov, kakor tudi v koki siromakov. V ostalem se pa petrolej ne porablja samo za razstavljanje, temveč tudi za kurjavo na mesto premoga pri mnogih parnih strojih.

Največ surovega, naravnega petroleja pridobivajo v Rusiji, osobito v Kavkazu, v Zjednjeneh državah, v Galiciji, na Rumunskem, na otoku Sunda, Japonskem, Nemčiji in raznih krajih sveta; skoro povsodi se pridobiva s takozanimi navrtanjem, ter se potem iz na imenovan

v navpični smeri navrtati; ako je zemlja peščena, treba je s svedrom zajedno spuščati železne cevi v globino. Sveder je z vrvjo pritrjen na 50 čevljev visocem odru, kraj kterege stoji parni stroj, ki goni sveder.

Ko je zemlja do olja navrtana, se petrolej navadno s sesalkami spravi na površje, ali se pa na vrvi priveže posode, ktere prinašajo petrolej iz globidine.

V mnogih krajih, posebno pa na polotoku Apšeronu prihaja petrolej sam na površje, in sicer večkrat v tako ogromnej množini, in s tako močjo, da rujava tekočina 300 čevljev visoko bruhu predno na zemljo pada. V Apšeronu pride na tačin vsakih 24 ur 340,000 stotov petroleja na površje. Več takozvanih studentev po par mesecov ne vsahne in srečni posestnik postane v tem času milijonar.

Ako je toliki studenec navrtan,

Bratom Slovencem priporočam svoj lepo urejen salou German & Austrian Headquarters

Totim izvrstna vina in raznovrstne druge pijske in imam na razpolago fine smodke in postrežem s izbornimi jedili.

Za obilen obisk se priporoča Daniel Radatovich - Pikes Peak Ave., Florence Colo.

Slovenske knjige.

Ker imam sedaj zopet popolno zalogu knjig raznih založnikov in so zaznamenovane v mojem ceniku in se mnogo novih, se priporočam cenjenim rojakom za daljina naročila. Cenik pošljem postnime prosto.

Dalje prodajam tudi ŽEPNE URE in VERIZICE itd. po zelo nizkih cenah. Denar naj si mi blagovljivo naprej poslati, male zneski se lahko poslje v poštini znakih.

MATH. POGORELC, 5102 Butler Street, Pittsburg, Pa.

Otvorjenje!

Podpisana se priporočava Slovencem v Crockett, Cal., in okotici kakor tudi vsem sem došlim Slovencem, da običejno naš.

HOTEL

in GOSTILNO, ktero sva otvorila 14. julija. Vedno bodeva obiskovalce postregla s tečno, okusno jedjo in snažnimi prostori za prenoscice; pri nas si lahko rojaki ujmo stanovanje in hrano v najem na mesec ali teden, ali dan. Vedno bodeva točili sveže pivo, fina kaliforniška vina, dober whiskey in druge likere, ter prodajala dobre smodke.

Ako pride kdo na Crockett, Cal. naš vpraša za

WALONA HOUSE

vsakdo mu to lahko pové, ker ni daleč od železnične postaje, namreč le kake 4 minute. Slovenci, obiščite nas pogosto.

S poštovanjem:
John Petrič in Anton Smrekar, lastnika.

Josip Losar
v East Helena, Mont.
priporoča svoje

grocerijsko blago

kakor tudi OBLEKO, OBUVALA za možke, ženske in otroke. Dalje: VINO, FINE SMODKE in ŽGANJE in KUHINJSKO OPRAVO. Vse prodajam po najnižji ceni.

KNAUTH, NACHOD & KUEHNE

No. 11 William Street.

Predaja in pošilja na vse dele sveta denarne nakaznice, menice, in delžna pisma.

Impoluje in izterjuje zapuščine in dolgeve.

Slovanskega naroda sin glasoviti in proslavljeni zdravnik Dr. G. IVAN POHEK,

sedaj nastanjeni zdravnik na So. East Cor. 10th & Walnut Str., in N. W. Central & Park St., Kansas City, U. S. A.

Bivši predsednik velikega nemškega vsečulicja ter predsednik zdravniškega društva in jeden najprijubljencejših zdravnikov zaradi svojih zmožnosti pri tamoznjem ljudstvu.

DR. G. IVAN POHEK
se priporoča slovenskemu občinstvu za zdravljenje vsakovrstnih notranjih kakor tudi vnetnih bolezni.

Dr. G. Ivan Pohek se je pokazal izredno nadarjenega zdravljenju žensk in otrok; v tem je nedosegljiv.

VSI ONI

kateri nemorejo osebno priti, naj opisijo natanko svojo boleznen, koliko je stara boleznen, in on dopoljite zdravilo in navod kako se zdraviti. V slajku, da vidi, da je boleznen nezdravljiva, pove to dotični osebi, ker neče, da bi kdo trošil po nepotrebnem svoj krvavo zaslužen denar.

Kaj govorijo ljudje, kateri so bili ozdravljeni od dr. G. I. POHEKA: VSAKEMU KATEREMU PRIDE V ROKE.

Cenjeni zdravnik: — Oslobljiti ste me iz hude bolezni in lepo se Vam zahvalim.

Zivelj se delga lota za pomoci vseh rojakov, kateri se na Vas obrnejo.

Spoštovani gospod: — Osredil sem se, da Vaš svet v zdravili pomagajo vsem, kateri se na Vas obrnejo. Nimam besed, s katerimi bi se Vam mogel dosti zahvaliti za ozdravljenje revmatizma, na katerem sem trpel 20 let. Velika Vam hvala.

Spoštovani gospod: — Trpel sem več let na notrajni bolezni, tako, da nisem več mogel delati, da bi kaj zasluzil. Kadar sem pa vzel Vaša zdravila, sem bil zdrav za krake čas. Mnoga in mnoge Vam hvala.

Dragi dr. Pohek: — Imel sem dosti zdravnikov v moji težki bolezni in potrošil sem dosti denarja, pa vse brez pomoci, trpel sem dolgo časa na nadihu (Asthma) in Vi ste me dobro ozdravili, za to sem Vam dolžan največjo hvalo.

P. GOLDAŠIČ, Kansas City, Kansas, pomoci povsem zdrav in vesela. Mnogo se Vam zahvaljujem. Ako bi jaz sirom preje vedel, ne bi bil brez koristi potrošil \$60 za ameriške zdravnike. — Kadar bomem kaj potreboval, vem se na koga obrniti. S poštovanjem Vaš

M. LESIČ, Moyer, Pa. Svedočim, da ponjam dr. G. J. Poheka več kakor 15 let, bil je moj domači zdravnik; priporočam ga za najboljšega zdravnika v Ameriki. PETER ASMUSONE, Wamego, Kas.

Kaj pravi Hon. GEO. TROUT, predsednik banke of Kansas, v Wamego, ozdravnih sposobnostih dr. Poheka in njegovega društvenega in financijskega stanja: „Dr. Pohek brez vase sumnje je jeden najboljših zdravnikov v Ameriki; on je storil za mene več nego kdo drugi v moji bolezni.“ Poznam ga dolgo časa in priporočam. GEO. TROUT, Wamego, Kas.

Gosp. zdravnik Pohek! Od kar sem pridel jemanja Vaša zdravila, pocutim se veliko boljše in vidim, da budem brzo popolnoma zdrav. Vaš N. BARAČ, Roslyn, N. D.

Spoštovani gospod: — Bil bi Vam pisal preje, pa sem žakal, aki mi je biti boljše; sedaj pa Vam naznam, da so mi Vaša zdravila pomogla in sem popolnoma zdrav.

ŠTEFAN PETRAŠEK, Frugality, Pa.

JOHN GOLOB

203 Bridge Street, v Jolietu, Ill., Izdelujem

KRANJSKE HARMONIKE

najboljše vrste in sicer:

2, 3, 4, do 5. glasne; cena 2 glasnim je ..... \$18 do 40; cena 3 glasnim ..... \$25 do 80; cena 4 glasnim ..... od \$55 do \$100; cena 5 glasnim ..... od \$80 do \$150.

Na željo rojakov uglasujem orgle „sharp“ ali „flat“: f, e, d, c, a, h, kakor si kdo želi:

Nova spričevala.

Spoštovani prijatelj! — Prijel sem vaše harmonike in se vam za nje lepo zahvaljujem; prav po volji so mi in tudi drugim dopadejo, ko jih slišijo.

Bon 113, Walkerville, Mont., Peter Spehar.

Dragi prijatelj! — Naznamen ti, da sem prejel harmonike. Straks me vesele in rečem, da se nisem nadejal tacih. Res me stanejo čez \$50, a sedaj jih ni dam za \$100. — Zato se ti tako lepo zahvaljujem, ker so harmonike tako močne in posebno v glasovih, ki se prav dobro ujemajo. — Rojaki, ki želite imeti dobre orgle, obrnite se na moža, ki vam bodo postreži. — Večkrat sem že videl tvoja spričevala v naših slovenskih listih in prosim te, da tudi mojega uvrstis med neče je volja, zakaj tacega moža moramo centi. Leadville, Colo., A. Križman.

Spoštovani g. John Golob! — Vaše harmonike sem dobiti in sem tudi že njimi zadovoljen, ker so prav močno izdelane. Bienville, La., Jakob Škrbje.

Dragi prijatelj John Golob! — Prejel sem tvoje harmonike in ti naznam, da sem zadovoljen z njimi in da se mi glasovi prav dopadejo. Crested Butte, Colo., M. Soda.

GOTOVE

denarje najcenejše kupiši pri F. SAKSERJU, 109 Greenwich St., New York.

Francoska parobrodna družba Compagnie Générale Transatlantique.

Direktora črta do HAVRE - PARIS SVICO - INNSBRUK (Avstrija).

Paročni odpeljujejo od sedaj naprej vedno ob četrtekih ob 10 uri dopoludne.

Paročni odpeljujejo iz pristanišča št. 42 North River, ob Morton Street:

La Gasogne	27.	1900.
L'Aquitaine	4. okt.	1900.
La Touraine	11. ,	1900.
La Lorraine	18. ,	1900.
La Bretagne	25. ,	1900.
L'Aquitaine	1. nov.	1900.
La Touraine	8. ,	1900.

Prvi razred v Havre \$55 in višje. Drugi razred v Havre \$42,50 in višje.

Glavna agencija: 32 BROADWAY, NEW YORK.

KNAUTH, NACHOD & KUEHNE

No. 11 William Street.

Predaja in pošilja na vse dele sveta denarne nakaznice, menice, in delžna pisma.

Impoluje in izterjuje zapuščine in dolgeve.

Slovanskega naroda sin glasoviti in proslavljeni zdravnik Dr. G. IVAN POHEK,

sedaj nastanjeni zdravnik na So. East Cor. 10th & Walnut Str., in N. W. Central & Park St., Kansas City, U. S. A.

Bivši predsednik velikega nemškega vsečulicja ter predsednik zdravniškega društva in jeden najprijubljencejših zdravnikov zaradi svojih zmožnosti pri tamoznjem ljudstvu.

DR. G. IVAN POHEK

se priporoča slovenskemu občinstvu za zdravljenje vsakovrstnih notranjih kakor tudi vnetnih bolezni.

Dr. G. Ivan Pohek se je pokazal izredno nadarjenega zdravljenju žensk in otrok; v tem je nedosegljiv.

VSI ONI

kateri nemorejo osebno priti, naj opisijo natanko svojo boleznen, koliko je stara boleznen, in on dopoljite zdravilo in navod kako se zdraviti. V slajku, da vidi, da je boleznen nezdravljiva, pove to dotični osebi, ker neče, da bi kdo trošil po nepotrebnem svoj krvavo zaslužen denar.

Kaj govorijo ljudje, kateri so bili ozdravljeni od dr. G. I. POHEKA: VSAKEMU KATEREMU PRIDE V ROKE.

Cenjeni zdravnik: — Oslobljiti ste me iz hude bolezni in lepo se Vam zahvalim.

Zivelj se delga lota za pomoci vseh rojakov, kateri se na Vas obrnejo.

Spoštovani gospod: — Osredil sem se, da Vaš svet v zdravili pomagajo vsem, kateri se na Vas obrnejo. Nimam besed, s katerimi bi se Vam mogel dosti zahvaliti za ozdravljenje revmatizma, na katerem sem trpel 20 let. Velika Vam hvala.

Spoštovani gospod: — Trpel sem več let na notrajni bolezni, tako, da nisem več mogel delati, da bi kaj zasluzil. Kadar sem pa vzel Vaša zdravila, sem bil zdrav za krake čas. Mnoga in mnoge Vam hvala.

Dragi dr. Pohek: — Imel sem dosti zdravnikov v moji težki bolezni in potrošil sem dosti denarja, pa vse brez pomoci, trpel sem dolgo časa na nadihu (Asthma) in Vi ste me dobro ozdravili, za to sem Vam dolžan največjo hvalo.

P. GOLDAŠIČ, Kansas City, Kansas, pomoci povsem zdrav in vesela. Mnogo se Vam zahvaljujem. Ako bi jaz sirom preje vedel, ne bi bil brez koristi potrošil \$60 za ameriške zdravnike. — Kadar bomem kaj potreboval, vem se na koga obrniti. S poštovanjem Vaš

M. LESIČ, Moyer, Pa. Svedočim, da ponjam dr. G. J. Poheka več kakor 15 let, bil je moj domači zdravnik; priporočam ga za najboljšega zdravnika v Ameriki. PETER ASMUSONE, Wamego, Kas.

Kaj pravi Hon. GEO. TROUT, predsednik banke of Kansas, v Wamego, ozdravnih sposobnostih dr. Poheka in njegovega društvenega in financijskega stanja: „Dr. Pohek brez vase sumnje je jeden najboljših zdravnikov v Ameriki; on je storil za mene več nego kdo drugi v mo